Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2024/1836

3.7.2024

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2024/1836,

annettu 25 päivänä kesäkuuta 2024,

täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun antamiseksi siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteissa, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisen ja vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakautumisen edistämiseksi 20 päivänä heinäkuuta 2001 annetun neuvoston direktiivin 2001/55/EY ([1]) ja erityisesti sen 4 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto hyväksyi 4 päivänä maaliskuuta 2022 direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan mukaisesti täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta ([2]).

(2) Tilapäistä suojelua sovellettiin direktiivin 2001/55/EY 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti aluksi yhden vuoden ajan, 4 päivään maaliskuuta 2023, minkä jälkeen sitä jatkettiin ilman eri toimenpiteitä yhdellä lisävuodella 4 päivään maaliskuuta 2024.

(3) Neuvosto hyväksyi 19 päivänä lokakuuta 2023 direktiivin 2001/55/EY 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2023/2409 ([3]), jolla jatkettiin täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitettua tilapäistä suojelua 4 päivään maaliskuuta 2025.

(4) Direktiivin 2001/55/EY aktivoinnin yhteydessä jäsenvaltiot sopivat 4 päivänä maaliskuuta 2022 antamassaan lausumassa yksimielisesti, että ne eivät sovella direktiivin 2001/55/EY 11 artiklaa henkilöihin, jotka saavat tilapäistä suojelua tietyssä jäsenvaltiossa täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 mukaisesti ja jotka siirtyvät toiseen jäsenvaltioon ilman lupaa, elleivät jäsenvaltiot kahdenvälisesti toisin sovi.

(5) Koska henkilö voi saada tilapäiseen suojeluun liittyviä oikeuksia vain yhdessä jäsenvaltiossa kerrallaan, tilapäistä suojelua saavien henkilöiden, jotka muuttavat toiseen jäsenvaltioon ja saavat siellä tilapäistä suojelua, ei tulisi saada sosiaaliavustuksia samanaikaisesti kahdessa jäsenvaltiossa.

(6) Unionissa on tällä hetkellä noin 4,19 miljoonaa Ukrainasta siirtymään joutunutta henkilöä, jotka saavat tilapäistä suojelua unionissa. Tilapäistä suojelua saavien rekisteröityjen henkilöiden kokonaismäärä on pysynyt hienoisesta kasvusuuntauksesta huolimatta vakaana noin 4,19 miljoonassa, kun vain harvat ovat ilmoittaneet palaavansa Ukrainaan pysyvästi. Ukrainan tilanne ei mahdollista sieltä siirtymään joutuneiden turvallista ja pysyvää paluuta. Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö arvioi maaliskuussa 2024, että Ukrainassa oli 3,6 miljoonaa maan sisällä siirtymään joutunutta. Kaikista maan sisällä siirtymään joutuneista henkilöistä 80 prosenttia ilmoitti olleensa poissa kotiseudultaan vähintään vuoden. Yhdistyneiden kansakuntien humanitaarisen avun koordinointitoimisto on puolestaan arvioinut, että yli 14,6 miljoonaa ihmistä Ukrainassa tulee tarvitsemaan kiireellistä humanitaarista apua vuonna 2024.

(7) Ei myöskään voida sulkea pois laajamittaisten tulijamäärien jatkumista johtuen Ukrainan vaikeasta humanitaarisesta tilanteesta, yleisestä epävakaudesta ja tilanteen epävarmuudesta, jotka ovat seurausta Venäjän hyökkäyssodasta, mukaan lukien siviileihin kiihtyvällä tahdilla kohdistetut ilmaiskut eri puolilla maata. Eskalaation riski on edelleen olemassa. Myös kansallisten turvapaikkajärjestelmien tehokkaan toiminnan vaarantumisen riski on edelleen olemassa, jos tilapäinen suojelu lopetettaisiin pian ja kaikki sen piirissä olevat henkilöt hakisivat samanaikaisesti kansainvälistä suojelua.

([1]) EYVL L 212, 7.8.2001, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj.
([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2022/382, annettu 4 päivänä maaliskuuta 2022, Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden joukoittaisen maahantulon tilanteen toteamisesta direktiivin 2001/55/EY 5 artiklan nojalla ja sen seurauksena tilapäisen suojelun antamisesta (EUVL L 71, 4.3.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).
([3]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/2409, annettu 19 päivänä lokakuuta 2023, täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2022/382 aloitetun tilapäisen suojelun jatkamisesta (EUVL L, 2023/2409, 24.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2409/oj).

(8) Koska tilapäistä suojelua saavien siirtymään joutuneiden henkilöiden suuri määrä unionissa ei todennäköisesti laske niin kauan kuin sota Ukrainaa vastaan jatkuu, tilapäisen suojelun jatkaminen on tarpeen sellaisten henkilöiden tilanteen turvaamiseksi, jotka saavat tällä hetkellä tilapäistä suojelua unionissa tai jotka tulevat tarvitsemaan tällaista suojelua 5 päivästä maaliskuuta 2025 lähtien. Tilapäinen suojelu antaa välittömän suojan ja yhdenmukaiset oikeudet ja samalla vähentää minimiin muodollisuudet unioniin suuntautuvan joukoittaisen maahantulon tilanteessa. Jatkamalla tilapäistä suojelua autetaan myös varmistamaan, että jäsenvaltioiden turvapaikkajärjestelmät eivät ylikuormitu sellaisten kansainvälistä suojelua koskevien hakemusten määrän merkittävästä kasvusta, joita saattaisivat tehdä 4 päivään maaliskuuta 2025 tilapäistä suojelua saavat henkilöt, jos tilapäinen suojelu lakkaisi tuolloin, tai Ukrainan sotaa pakenevat henkilöt, jotka saapuvat unioniin kyseisen päivämäärän jälkeen ja viimeistään 4 päivänä maaliskuuta 2026.

(9) Koska tilapäisen suojelun perusteet ovat edelleen olemassa, täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2022/382 tarkoitettujen siirtymään joutuneiden henkilöiden ryhmien tilapäistä suojelua olisi sen vuoksi jatkettava 4 päivään maaliskuuta 2026.

(10) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet.

(11) Direktiivi 2001/55/EY sitoo Irlantia, minkä vuoksi se osallistuu tämän täytäntöönpanopäätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.

(12) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän täytäntöönpanopäätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Jatketaan täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2022/382 2 artiklassa tarkoitettua ja täytäntöönpanopäätöksellä (EU) 2023/2409 jatkettua Ukrainasta siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäistä suojelua yhdellä vuodella 4 päivään maaliskuuta 2026.

2 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. LAHBIB